

การวิจัยทางพยาบาลศาสตร์ : แนวคิดสู่การประยุกต์ใช้ (ฉบับปรับปรุง)

**NURSING RESEARCH :
CONCEPTS TO APPLICATION**
(EIGHTH EDITION)

WY20
.5
ร367ก
2567
ฉ.1

การวิจัยทางพยาบาลศาสตร์ : แนว

๓055731

ทองสมุด วพบ.สุรินทร์

รัตนีรี ทัต
Ratsiri Thato

สารบัญเนื้อหา

	หน้า
บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวิจัยทางการแพทย์	1
และกระบวนการวิจัยทางการแพทย์	
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวิจัยทางการแพทย์	
ความหมายของการวิจัย	1
ความหมายของการวิจัยทางการแพทย์	2
ความสำคัญของการวิจัยทางการแพทย์	3
ทิศทางของการวิจัยทางการแพทย์	5
กระบวนการวิจัยทางการแพทย์	7
บทที่ 2 จรรยาวิชาชีพวิจัยและแนวปฏิบัติ	19
วิวัฒนาการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	20
ความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง	23
จรรยาวิชาชีพของนักวิจัยและแนวทางปฏิบัติ	24
จรรยาวิชาชีพในการทำวิจัยและแนวทางปฏิบัติ	28
จริยธรรมการทำวิจัยในคน	33
กระบวนการวิจัยตามหลักความเคารพในบุคคล	36
กระบวนการวิจัยตามหลักการให้คุณประโยชน์	42
กระบวนการวิจัยตามหลักยุติธรรม	45
กรณีตัวอย่างการประพฤติดิจจรรยาวิชาชีพวิจัย	46
บทที่ 3 การกำหนดปัญหาวิจัย	51
ขั้นตอนการกำหนดปัญหาวิจัย	51
แหล่งที่มาของปัญหาวิจัย	57
การกำหนดปัญหาวิจัย	63
การเขียนปัญหาวิจัย	64
การวิเคราะห์ปัญหาการวิจัยเพื่อนำสู่การออกแบบการวิจัย	72
การตั้งชื่อเรื่อง	75

สารบัญเนื้อหา (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	81
ความหมาย	81
ประโยชน์ของการทบทวนวรรณกรรม	82
จุดมุ่งหมายของการทบทวนวรรณกรรม	83
หลักเกณฑ์การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	87
ขั้นตอนของการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	89
บทที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	101
ความหมาย	101
แหล่งที่มาของกรอบแนวคิดในการวิจัย	104
ประโยชน์ของกรอบแนวคิดในการวิจัย	109
ขั้นตอนการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย	110
บทที่ 6 ตัวแปร ประเภทของตัวแปร ระดับการวัด นิยามเชิงปฏิบัติการ และขอบเขตของการศึกษา	115
ความหมาย	115
ประเภทของตัวแปร	116
ระดับการวัดตัวแปร	120
นิยามเชิงปฏิบัติการ	124
ขอบเขตของการศึกษา	126
บทที่ 7 หลักการออกแบบการวิจัย และประเภทของการวางแผนการวิจัย	131
หลักการออกแบบการวิจัย	131
ประเภทของการวางแผนการวิจัย	136
แบ่งตามประโยชน์ของผลการวิจัยที่จะนำไปใช้	137
แบ่งตามลักษณะของข้อมูลที่เก็บรวบรวม	137
แบ่งตามช่วงเวลา que ศึกษาวิจัย	139
แบ่งตามโครงสร้างของงานวิจัย	139
แบ่งตามระยะเวลา	141

สารบัญเนื้อหา (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 8 สมมติฐานการวิจัย การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	147
ความคลาดเคลื่อนของการทดสอบสมมติฐาน และระดับความเชื่อมั่น	
ความหมาย	147
หลักเกณฑ์สำคัญในการตั้งสมมติฐาน	148
แนวคิดในการตั้งสมมติฐาน	150
ประเภทของสมมติฐาน	151
ขั้นตอนของการทดสอบสมมติฐาน	154
ความคลาดเคลื่อนของการทดสอบสมมติฐานและระดับความเชื่อมั่น	158
ความคลาดเคลื่อนชนิดที่ 1 (type I error)	158
ความคลาดเคลื่อนชนิดที่ 2 (type II error)	159
นัยสำคัญทางสถิติและนัยสำคัญทางคลินิก	163
บทที่ 9 หลักการออกแบบการวิจัยแบบทดลอง	167
ความหมาย	167
วัตถุประสงค์ของการวิจัยแบบทดลอง	167
คุณลักษณะของการวิจัยแบบทดลอง	168
แบบแผนการวิจัยแบบทดลอง	171
ตัวแปรที่สำคัญในการวิจัยแบบทดลอง	173
หลักการออกแบบการวิจัยแบบทดลอง	173
ความตรงของการศึกษา	180
ความตรงจากการสรุปผลทางสถิติ	181
ความตรงภายใน	183
ความตรงภายนอก	189
ความตรงเชิงโครงสร้าง	192
องค์ประกอบของการออกแบบงานวิจัยที่ดี	192

สารบัญเนื้อหา (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 10 การวิจัยแบบก่อนทดลอง	195
ลักษณะของการวิจัยแบบก่อนทดลอง	195
ประโยชน์ของการวิจัยแบบก่อนทดลอง	195
ประเภทของแบบแผนการวิจัยแบบก่อนทดลอง	
แบบที่ 1 แบบศึกษากลุ่มเดียววัดครั้งเดียว	196
แบบที่ 2 แบบศึกษากลุ่มเดียววัดสองครั้ง	197
แบบที่ 3 แบบศึกษาสองกลุ่มวัดครั้งเดียว	199
บทที่ 11 การวิจัยแบบกึ่งทดลอง	203
ลักษณะของการวิจัยแบบกึ่งทดลอง	203
ประโยชน์ของการวิจัยแบบกึ่งทดลอง	204
ประเภทของแบบแผนการวิจัยแบบกึ่งทดลอง	
แบบที่ 1 แบบวัดก่อนและหลังการทดลองมีกลุ่มเปรียบเทียบ	205
แบบที่ 2 แบบวัดก่อนและหลังการทดลองมีการเปรียบเทียบสองสิ่งทดลอง	209
แบบที่ 3 แบบวัดก่อนและหลังการทดลองมีการถอนสิ่งทดลอง	212
แบบที่ 4 แบบอนุกรมเวลาอย่างง่าย	214
แบบที่ 5 แบบอนุกรมเวลามีกลุ่มเปรียบเทียบ	217
แบบที่ 6 แบบอนุกรมเวลามีการให้สิ่งทดลองซ้ำ	219
จุดอ่อนและจุดแข็งของแบบแผนการวิจัยแบบกึ่งทดลอง	222
บทที่ 12 การวิจัยที่เปรียบได้กับการวิจัยแบบทดลอง	225
ลักษณะของการวิจัยที่เปรียบได้กับการวิจัยแบบทดลอง	225
ตัวอย่าง แบบที่ 1 แบบวัดก่อนและหลังการทดลองมีกลุ่มเปรียบเทียบ	227
บทที่ 13 การวิจัยแบบทดลองที่แท้จริง	233
ลักษณะของการวิจัยแบบทดลองที่แท้จริง	233
การวิจัยแบบทดลองที่แท้จริงและการทดลองแบบสุ่มและมีกลุ่มควบคุม	234
ประเภทของแบบแผนการวิจัยแบบทดลองที่แท้จริง	
แบบที่ 1 แบบวัดก่อนและหลังการทดลองมีกลุ่มควบคุม	238

สารบัญเนื้อหา (ต่อ)

	หน้า
แบบที่ 2 แบบวัดหลังการทดลองมีกลุ่มควบคุม	242
แบบที่ 3 การศึกษา 4 กลุ่ม แบบโซโลม่อน	245
แบบที่ 4 แบบแฟกทอเรียล	248
แบบที่ 5 การศึกษาแบบไขว้	251
บทที่ 14 การวิจัยแบบไม่ทดลอง	257
ลักษณะของการวิจัยแบบไม่ทดลอง	257
วัตถุประสงค์ของการวิจัยแบบไม่ทดลอง	258
ประเภทของแบบแผนการวิจัยแบบไม่ทดลอง	
แบบที่ 1 การวิจัยเชิงสำรวจ	258
แบบที่ 2 การศึกษาแบบบรรยาย	260
แบบที่ 3 การศึกษาแบบความสัมพันธ์	262
แบบที่ 4 การศึกษาแบบย้อนหลัง	271
แบบที่ 5 การศึกษาแบบไปข้างหน้า	273
แบบที่ 6 การศึกษาเชิงทำนาย	274
แบบแผนการวิจัยแบ่งตามระยะเวลาของการศึกษา	
การศึกษาแบบตัดขวาง	278
การศึกษาแบบระยะยาว	278
บทที่ 15 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	283
ทฤษฎีการสุ่มตัวอย่าง	283
การสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น	
การสุ่มแบบง่าย	287
การสุ่มแบบมีระบบ	289
การสุ่มแบบแบ่งชั้น	290
การสุ่มแบบกลุ่ม	291
การสุ่มแบบหลายขั้นตอน	292

สารบัญเนื้อหา (ต่อ)

หน้า

การเลือกตัวอย่างโดยไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น	
การเลือกตัวอย่างตามสะดวกหรือแบบบังเอิญ	293
การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง	294
การเลือกตัวอย่างแบบโควต้า	295
การเลือกตัวอย่างโดยวิธีบอกต่อ	295
การเลือกตัวอย่างตามทฤษฎี	296
การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง	297
การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์อำนาจทดสอบ	300
การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณจากสูตร	301
การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตาราง Krejcie & Morgan	304
บทที่ 16 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์อำนาจทดสอบ	307
ข้อดีของการมีขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่พอ	308
การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อควบคุมการเกิดความคลาดเคลื่อนชนิดที่ 2	310
การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม	314
การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ยมากกว่าสองกลุ่ม	316
การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์	318
ระหว่าง 2 ตัวแปร	
การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ	320
บทที่ 17 การเก็บรวบรวมข้อมูล	325
ความหมายของข้อมูล	325
ประเภทของข้อมูล	325
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	
การรายงานข้อมูลด้วยตนเอง	328
แบบสอบถาม	328
การสัมภาษณ์	336
การสังเกต	342

สารบัญเนื้อหา (ต่อ)

	หน้า
การวัดทางชีวสรีรวิทยา	347
การคัดเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	349
บทที่ 18 การสร้างเครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ	355
ความหมายของเครื่องมือการวิจัย	355
ความสำคัญของเครื่องมือการวิจัย	356
ความคลาดเคลื่อนจากการวัด	357
ประเภทของเครื่องมือวิจัย	359
ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม	366
บทที่ 19 การเตรียมและการตรวจสอบข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์	405
แนวทางการเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์	405
การตรวจสอบข้อมูลดิบ	405
การให้รหัสข้อมูล	406
การบันทึกข้อมูล	410
การตรวจสอบข้อมูลที่บันทึก	414
การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา	417
การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอ้างอิง	419
การตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น	422
การแจกแจงแบบโค้งปกติ	422
ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง	426
ความเป็นเนื้อเดียวกันของความแปรปรวน	427
ความสัมพันธ์เชิงพหุ	428
ความเป็นอิสระจากกันของความคลาดเคลื่อน	430
บทที่ 20 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร	437
การเลือกใช้สถิติให้เหมาะสมกับระดับมาตรวัด	437
สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน	438
สถิติสหสัมพันธ์สเปียร์แมน	441

สารบัญเนื้อหา (ต่อ)

	หน้า
สถิติสัมประสิทธิ์พี	443
สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คอนทิงเจนซี	445
สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พอยท์ไบซีเรียล	448
สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อีต้า	449
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	451
บทที่ 21 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย	455
การทดสอบค่าเฉลี่ยในประชากรหนึ่งกลุ่ม	455
การทดสอบค่าเฉลี่ยในสองกลุ่มประชากร	457
การทดสอบค่าเฉลี่ยในหลายกลุ่มประชากร	461
การวิเคราะห์ความแปรปรวน	461
การเปรียบเทียบพหุหรือการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่	465
การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม	466
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	466
บทที่ 22 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ	477
การหาความสัมพันธ์แบบถดถอยพหุคูณ	477
ขั้นตอนและเทคนิคในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ	481
บทที่ 23 การเขียนรายงานการวิจัย	495
รูปแบบของรายงานการวิจัย	495
องค์ประกอบและหลักการเขียนรายงานการวิจัยในแต่ละส่วน	496
ส่วนนำ	497
ส่วนเนื้อเรื่อง	501
ส่วนท้าย	525
บทที่ 24 การวิพากษ์งานวิจัย	529
วัตถุประสงค์ของการวิพากษ์งานวิจัย	529
แนวทางในการวิพากษ์งานวิจัย	530
ตัวอย่างการวิพากษ์งานวิจัย	536

สารบัญเนื้อหา (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง	555
ภาคผนวก ก: ใบข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และหนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย	567
ภาคผนวก ข: ตัวอย่างตารางเลขสุ่ม	573
ภาคผนวก ค: Distribution of t Probability	575
ภาคผนวก ง: Distribution of χ^2 Probability	577
ภาคผนวก จ: Statistical Power Table	579
ภาคผนวก ฉ: การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie & Morgan	583
ภาคผนวก ช: ดัชนี	585